

Հայաստանի քաղաքացիական հասարակության
կազմակերպությունների

Հաշմանդամություն ունեցող երեխաների հիմնախնդիրներով
զբաղվող միջմարզային կոալիցիայի

ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳ

ԱՐՄԱՎԻՐ 2018

**ՀԱՇՄԱՆԴԱՍՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՆԵՑՈՂ ԵՐԵՒԱՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐՈՎ ԶԲԱՂՎՈՂ
ՄԻՋՄԱՐՁԱՅԻՆ ԿՈԱԼԻՑԻԱՅԻ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳ**

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

- 1.1 Հայաստանի քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների Հաշմանդամություն ունեցող երեխաների հիմնախնդիրներով զբաղվող միջմարզային կոալիցիան (այսուհետև՝ Կոալիցիա) ձևավորվել և գործում է ներառական կրթության արժեքների ընդհանրության, կամավորության, հավասարության, ինքնուրույնության, բարեխղճության և կառավարման կոլեգիալության սկզբունքների հիման վրա:
- 1.2 Կոալիցիան քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների ոչ ֆորմալ կազմավորում է և գործում է Հայաստանի Հանրապետության գործող օրենսդրությանը, ինչպես նաև 2018 թվականի նոյեմբերի 27-ին Կոալիցիայի անդամ կազմակերպությունների հիմնադիր ժողովի ժամանակ ընդունված Հռչակագրին և սույն կանոնակարգին համապատասխան:
- 1.3 Կոալիցիայի անվանումն է.
 - ✓ հայերեն՝ Հաշմանդամություն ունեցող երեխաների հիմնախնդիրներով զբաղվող միջմարզային կոալիցիա/ՀԵՄԿ
 - ✓ անգլերեն՝ Inter-regional coalition dealing with the problems of children with disabilities / ICCD
- 1.4 Կոալիցիան ունի խորհրդանիշ, որը հաստատվելու է կոալիցիայի երկրորդ նիստի ընթացքում:
- 1.5 Կոալիցիան կարող է իր նպատակներից և խնդիրներից բխող առաջարկություններ ներկայացնել ՀՀ պետական մարմիններին:
- 1.6 Կոալիցիան կարող է համագործակցել ինչպես ՀՀ պետական և ոչ պետական մարմինների, արտասահմանյան, միջազգային և տեղական կազմակերպությունների, այնպես էլ անհատ անձանց հետ:
- 1.7 Կոալիցիան կարող է ունենալ միջազգային կապեր, անդամակցել միջազգային ոչ կառավարական և ոչ առևտրային կազմակերպությունների ցանցերի, կնքել հուշագրեր և համաձայնագրեր օտարերկրյա, միջազգային, տեղական կազմակերպությունների և պետական մարմինների հետ:
- 1.8 Կոալիցիայի քարտուղարության գտնվելու վայրը «Արմավիրի զարգացման կենտրոն» ՀԿ-ի գրասենյակն է (ՀՀ, ք. Արմավիր, Շահումյան 68ա):

2. ԿՈՍԱԼԻՑԻԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

2.1 Կոալիցիայի նպատակներն են.

- ✓ բարձրացնել ՔՀԿ-ների կողմից ՀՀ Կառավարության ներառական կրթության բարեփոխումների նկատմամբ վերահսկողության արդյունավետությունը,
- ✓ նպաստել մարզային ՔՀԿ-ների ու կառավարության, ինչպես նաև այլ պետական մարմինների միջև համագործակցությանն ձևավորմանն ու զարգացմանը՝ մեծացնելով հանրային քաղաքականությունների մշակման գործընթացներում ՔՀԿ-ների դերն ու մասնակցությունը,
- ✓ նպաստել հաշմանդամություն ունեցող երեխաների շահերի պաշտպանությանը,
- ✓ նպաստել հասարակության ակտիվ ներգրավմանը և դերի բարձրացմանը ներառական կրթության կայացման գործում,
- ✓ նպաստել ներառական կրթություն իրականացնող հանրակրթական հաստատությունների կողմից մատուցվող կրթական ծառայությունների և համայնքահեն աջակցության կենտրոնների կողմից մատուցվող սոցիալական ծառայությունների որակի և արդյունավետության բարձրացմանը,
- ✓ նպաստել հաշմանդամություն ունեցող երեխաներին սոցիալական ծառայություններ մատուցող կառույցների գործունեության հրապարակայնության, հաշվետվողականության և մասնակցայնության ապահովմանը:

2.2 Կոալիցիայի խնդիրներն են.

- ✓ Իրականացնել հանրային վերահսկողության ծրագրեր ներառական կրթություն իրականացնող հանրակրթական հաստատություններում և համայնքահեն աջակցության կենտրոններում, վեր հանել առկա խնդիրները, հանրայնացնել արդյունքները և դրանց վրա կենտրոնացնել պետական մարմինների ուշադրությունը:
- ✓ Ջարգացնել ՔՀԿ-Կառավարություն համագործակցության հարթակը՝ Հայաստանում սոցիալական ներառման, աջակցության և համագործակցության հայեցակարգի մշակման և ներդրման շուրջ:
- ✓ Իրականացնել ծրագրեր ուղղված ներառական կրթություն իրականացնող հանրակրթական հաստատությունների կողմից մատուցվող կրթական ծառայությունների և համայնքահեն աջակցության կենտրոնների կողմից մատուցվող սոցիալական ծառայությունների որակի բարձրացմանը:
- ✓ Իրականացնել ծրագրեր ուղղված հասարակության իրազեկվածության բարձրացմանը ներառական կրթության գործընթացների վերաբերյալ:
- ✓ Մշակել հաշմանդամություն ունեցող երեխաների շահերի պաշտպանության և դրանց ներդրման գործուն մեխանիզմներ:

- ✓ Ձարգացնել ՔՀԿ-ների՝ մոնիթորինգներ, հանրային վերահսկողություն իրականացնելու հմտությունները դասընթացների և քննարկումների կազմակերպման միջոցով:
- ✓ Ձարգացնել Կոալիցիայի անդամ կազմակերպությունների միջև համագործակցությունը:
- ✓ Համագործակցել ոլորտի շահագրգիռ տեղական և միջազգային կազմակերպությունների հետ:
- ✓ Կազմակերպել համաժողովներ, աշխատաժողովներ, սեմինարներ, կլոր սեղաններ, դասընթացներ, հանդիպումներ, քննարկումներ, իրականացնել սոցիալական ոլորտի զարգացմանն ուղղված այլ աշխատանքներ:

3. ԿՈԱԼԻՑԻԱՅԻ ԱՆՂԱՍՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԱՆՂԱՄՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

- 3.1 Կոալիցիայի անդամ կարող են լինել քաղաքացիական հասարակության այն կազմակերպությունները, ներառյալ հասարակական շարժումները, նախաձեռնությունները, ՀԿ-ները, հիմնադրամները, բիզնես և ՏԻՄ ասոցիացիաները, լրատվական միջոցները, որոնք միացել են Կոալիցիայի Հռչակագրին, ընդունում են սույն Կանոնակարգը, իրենց գործունեությամբ նպաստում են Կոալիցիայի նպատակների իրագործմանը:
- 3.2 Գրավոր դիմումի համաձայն Կոալիցիայի անդամի ընդունելության մասին որոշումը կայացվում է Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի կողմից՝ կառավարման խորհրդի առնվազն երկու անդամների երաշխավորմամբ:
- 3.3 Կոալիցիան վարում է իր անդամների հաշվառումը և պարբերաբար թարմացնում նրանց վերաբերյալ տվյալները: Կոալիցիայի անդամների հաշվառում վարելու կարգը և պայմանները սահմանվում է Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի կողմից:
- 3.4 Կոալիցիայի անդամությունից դուրս գալը կատարվում է տվյալ անդամի գրավոր դիմումի կամ Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի՝ տվյալ անդամին Կոալիցիայի անդամությունից հեռացնելու մասին որոշման հիման վրա՝ սույն կանոնակարգի 3.6 կետով սահմանված պարտականությունների չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման համար:
- 3.5 Կոալիցիայի անդամն իրավունք ունի՝
- ✓ իր ներկայացուցիչների միջոցով մասնակցել Կոալիցիայի կառավարմանը,
 - ✓ Կոալիցիայի գործունեության վերաբերյալ ներկայացնել առաջարկություններ, դիտողություններ, գործնական ծրագրեր, ազատորեն արտահայտել սեփական տեսակետը, նախաձեռնել ծրագրեր՝ ուղղված Կոալիցիայի զարգացմանը, իրազեկ

լինել Կոալիցիայի գործունեությանը, օգտվել Կոալիցիայի իրավական, տեխնիկական, տեղեկատվական և այլ աջակցությունից, անարգել դուրս գալ Կոալիցիայի անդամությունից:

3.6 Կոալիցիայի անդամը պարտավոր է.

- ✓ բարձր պահել և տարածել կոալիցիայի արժեքները,
- ✓ մասնակցել և աջակցել Կոալիցիայի գործունեությանը,
- ✓ նպաստել Կոալիցիայի զարգացմանը,
- ✓ առանց Կոալիցիայի իրավասու մարմնի կողմից տրված լիազորագրի հանդես չգալ Կոալիցիայի անունից,
- ✓ գործել սույն կանոնակարգին համապատասխան,
- ✓ կատարել Կոալիցիայի կանոնակարգի պահանջները, Կոալիցիայի ղեկավար մարմինների որոշումները:

3.7 Կոալիցիայի անդամը պատասխանատվություն չի կրում Կոալիցիայի կամ դրա անդամ այլ կազմակերպությունների պարտավորությունների համար, ինչպես նաև Կոալիցիան պատասխանատվություն չի կրում իր անդամների պարտավորությունների համար:

4. ԿՈԱԼԻՑԻԱՅԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄԸ

4.1 Կոալիցիայի կառավարման կառուցվածքն է՝ համաժողովը, կառավարման խորհուրդը և քարտուղարությունը:

4.2 Կոալիցիայի գործունեության նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացվում է Կոալիցիայի համաժողովի կողմից:

4.3 Կոալիցիայի բարձրագույն մարմինը նրա անդամների համաժողովն է, որին պատկանում է Կոալիցիայի կառավարման և գործունեության ցանկացած հարցի վերջնական լուծման իրավունքը:

4.4 Կոալիցիայի համաժողովը կարող է գումարվել ներկայացուցչական պատվիրակների միջոցով՝ կառավարման խորհրդի կողմից սահմանված քվոտայով: Կառավարման խորհուրդը որոշում է համաժողովի անցկացման օրը, ժամը և տեղը, ինչպես նաև համաժողովի օրակարգի նախագիծը և այդ մասին համաժողովի անցկացումից ոչ ուշ քան 10 օրացուցային օր առաջ էլեկտրոնային եղանակով ծանուցում է կոալիցիայի անդամներին:

4.5 Կոալիցիայի համաժողովը իր աշխատանքները կազմակերպում է նիստերի ձևով, որոնք հրավիրվում են ըստ անհրաժեշտության, բայց ոչ պակաս, քան տարին մեկ անգամ:

4.6 Կոալիցիայի արտահերթ համաժողով գումարվում է Կոալիցիայի քարտուղարության, Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի, Կոալիցիայի անդամների ընդհանուր թվի

առնվազն 1/3-ի պատճառաբանված որոշման դեպքում: Արտահերթ համաժողովները հրավիրվում են հրավիրողի օրակարգով: Կոալիցիայի համաժողովը կարող է հարցեր քննարկել և որոշումներ կայացնել, եթե Կոալիցիայի համաժողովին մասնակցում են Կոալիցիայի բոլոր անդամների կամ համաժողովի բոլոր պատվիրակների ընդհանուր թվի կեսից ավելին: Որոշումներն ընդունվում են համաժողովի մասնակիցների ձայների պարզ մեծամասնությամբ: Համաժողովը կարող է հարցեր քննարկել և որոշումներ կայացնել նաև կապի միջոցներով:

4.7 Կոալիցիայի համաժողովը.

- ✓ հաստատում է Կոալիցիայի կանոնակարգը, կատարում է փոփոխություններ դրանում և/կամ հաստատում է նոր կանոնակարգը,
- ✓ որոշում է Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի թվաքանակն ու քվոտաները, մեկ տարի ժամկետով ընտրում է Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի անդամներին, փոփոխում է կառավարման խորհրդի կազմը,
- ✓ վաղաժամկետ դադարեցնում է կառավարման խորհրդի անդամների լիազորությունները,
- ✓ քննարկում և հաստատում է Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի և քարտուղարության հաշվետվությունները:

4.8 Կոալիցիայի կառավարման խորհուրդը.

- ✓ համարվում է Կոալիցիայի ղեկավար մարմինը Կոալիցիայի համաժողովների միջև ընկած ժամանակահատվածում,
- ✓ քննարկում և որոշումներ է կայացնում Կոալիցիայի գործունեությանն առնչվող բոլոր հարցերի վերաբերյալ, բացառությամբ այն հարցերի, որոնք մտնում են Կոալիցիայի համաժողովի իրավասությունների մեջ,
- ✓ նախապատրաստում է Կոալիցիայի համաժողովները, սահմանում է Կոալիցիայի համաժողովի պատվիրակների քվոտան ըստ Կոալիցիայի անդամների թվի, Կոալիցիայի համաժողովի գումարման օրվանից առնվազն 15 օր առաջ կազմակերպում է Կոալիցիայի համաժողովի պատվիրակների ընտրությունը,
- ✓ որոշում է կայացնում Կոալիցիային անդամագրելու և անդամությունից հեռացնելու վերաբերյալ,
- ✓ որոշումներ է կայացնում Կոալիցիայի մշտական և ժամանակավոր հանձնաժողովներ, աշխատանքային և տարածքային հանձնախմբեր և/կամ այլ կառույցներ ստեղծելու և լուծարելու մասին, հաստատում է դրանց աշխատակարգերը, որոնք չեն կարող հակասել սույն կանոնակարգին, նշանակում և ազատում է դրանց համակարգողներին և պատասխանատուներին, վերջիններիս տալիս է լիազորագրեր,
- ✓ քննարկում և հաստատում է Կոալիցիայի ռազմավարական պլանը, կայունության և ֆինանսական պլանը, մոնիթորինգային ծրագիրը, տեսանելիության պլանը և այլ փաստաթղթեր,

- ✓ ընտրում է Կոալիցիայի հանձնաժողովների, աշխատանքային և տարածքային հանձնախմբերի, փորձագիտական կոմիտեի և/կամ այլ կառույցների անդամներին,
- ✓ որոշում է կայացնում պետական և անկախ կառույցներին կից հասարակական խորհուրդներին, հանձնաժողովներին և այլ մարմիններին, ինչպես նաև միջազգային կառույցներին Կոալիցիայի անդամակցելու վերաբերյալ,
- ✓ հաստատում է կառավարման խորհրդի նախագահի ընտրության ռոտացիոն կարգը,
- ✓ ընտրում է կառավարման խորհրդի նախագահին և վաղաժամկետ դադարեցնում է կառավարման խորհրդի նրա լիազորությունները,
- ✓ Կոալիցիայի անունից ընդունում և հանդես է գալիս հայտարարություններով, հաշվետվություններով, կոչերով և դիտարկումներով:

4.9 Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի նիստը կարող է հարցեր քննարկել և որոշումներ կայացնել, եթե նիստին մասնակցում են խորհրդի անդամների ընդհանուր թվի կեսից ավելին: Որոշումներն ընդունվում են Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի նիստին մասնակցող անդամների ձայների պարզ մեծամասնությամբ:

4.10 Կոալիցիայի քարտուղարության գործառույթներն իրականացնող կազմակերպությունը ի պաշտոնե մտնում է Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի կազմի մեջ: Կոալիցիայի քարտուղարության համակարգողը հանդիսանում է Կոալիցիայի խորհրդի նախագահը՝ մինչև կառավարման խորհրդի կողմից կառավարման խորհրդի նախագահի ընտրության ռոտացիոն կարգի հաստատումն ու նախագահի ընտրությունը: Կոալիցիայի կառավարման խորհուրդը իր հերթական նիստերը հրավիրում է երկու ամիսը մեկ անգամ՝ Կոալիցիայի քարտուղարության կողմից: Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի արտահերթ նիստ կարող է հրավիրվել Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի անդամների ընդհանուր թվի առնվազն 1/3-ի գրավոր պահանջով Կոալիցիայի քարտուղարության կառավարման խորհրդի նախագահի կողմից կամ Կոալիցիայի քարտուղարության կառավարման խորհրդի նախագահի կողմից անմիջականորեն: Կարող են հրավիրվել կառավարման խորհրդի ընդլայնված նիստեր՝ Կոալիցիայի հանձնաժողովների, փորձագիտական կոմիտեի և տարածքային հանձնախմբերի համակարգողների և պատասխանատուների, ինչպես նաև Կոալիցիայի այլ անդամների մասնակցությամբ:

4.11 Կոալիցիայի փորձագիտական կոմիտեն.

- ✓ բաղկացած է տեղական և միջազգային փորձագետներից, որոնք ընտրվում են Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի կողմից,
- ✓ տրամադրում է փորձագիտական աջակցություն Կոալիցիայի զարգացման ու հզորացման նպատակով,
- ✓ ուժեղացնում է Կոալիցիայի միջազգային կապերը,
- ✓ նպաստում է Կոալիցիայի ֆինանսական կայունության ապահովմանը,
- ✓ ներկայացնում է Կոալիցիան կարևորագույն հարթակներում:

4.12 Կոալիցիայի քարտուղարությունը.

- ✓ հանդիսանում է Կոալիցիայի գործադիր մարմինը,
- ✓ ապահովում է Կոալիցիայի մարմինների աշխատանքների բնականոն ընթացքը և թափանցիկությունը,
- ✓ նախագահում, արձանագրում և ստորագրում է Կոալիցիայի համաժողովի նիստերը,
- ✓ արձանագրում է կառավարման խորհրդի նիստերը,
- ✓ տնօրինում է Կոալիցիայի արխիվը,
- ✓ համակարգում է Կոալիցիայի կազմակերպչական աշխատանքները, այդ թվում Կոալիցիան ներկայացնում է երրորդ անձանց հետ հարաբերություններում, Կոալիցիայի անունից իրավասու մարմիններին և կազմակերպություններին ներկայացնում է Կոալիցիայի կողմից պատրաստված առաջարկները և այլ փաստաթղթերը,
- ✓ համակարգում է Կոալիցիայի աշխատանքների կազմակերպման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների հայթայթման աշխատանքները,
- ✓ վարում է Կոալիցիայի անդամների հաշվառումը, անդամության նոր դիմումներ ներկայացված հայտերի ռեեստրը,
- ✓ Կոալիցիայի քարտուղարության գործառույթները իրականացնում է «Արմավիրի զարգացման կենտրոն» հասարակական կազմակերպությունը, որի նախագահը ի պաշտոնե հանդիսանում է Կոալիցիայի քարտուղարության համակարգողը:

5. ԿՈԱԼԻՑԻԱՅԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

5.1 Կոալիցիան չունի առանձնացված գույք:

5.2 Կոալիցիայի միջոցները գոյանում են օրենքով չարգելված աղբյուրներից:

5.3 Կոալիցիայի միջոցները Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի որոշմամբ՝ ներգրավվում են Կոալիցիայի անդամ կազմակերպության (ների) միջոցով, իսկ ներգրավված միջոցները օգտագործվում են բացառապես Կոալիցիայի նպատակների և խնդիրների իրականացման համար:

6. ԵԶՐԱՓՈՒԿ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

- 1) Կոալիցիան կարող է դադարել համաժողովի որոշմամբ, եթե այդ որոշմանը կողմ է Համաժողովի անդամների ընդհանուր թվի 2/3-ը:
- 2) Կոալիցիայի դադարումը անդամ կազմակերպությունների համար պարտավորություններ չի առաջացնում: